

Yenidoğan Hastalıkları ve Konjenital Anomaliler

Gül KADAN ¹

Neriman ARAL ²

Fatma ÖZGÜN ÖRMECİ ³

GİRİŞ

Doğum öncesi ve doğum dönemi özellikle anne-babaların heyecanla bekledikleri ve gelecek bebeklerine yönelik hayaller kurdukları önemli bir dönemdir. Ortalama 40 haftalık gebelik sonrasında bebek dünyaya gelmekte ve ebeveynlerin hayatına dokunmaktadır. Gebelik ve doğumdan sonraki süreçte kromozomlar, genler ve anne ile ilgili sağlık sorunları ve sağlığını etkileme potansiyeline sahip her türlü olumsuzluk bebeği etkilemektedir (Gander ve Gardiner, 2015).

Bebeğin anne karnında, doğumda ya da doğum sonrasında karşılaşabileceği her türlü problem gelişimi üzerinde doğrudan etkide bulunmaktadır. Ne yazık ki, tüm bebekler akranlarıyla eşit şartlarda hayatı başlayamamaktadır (Volpe, 2008). Bunun altında yatan nedenler ise yenidoğan hastalıkları ve konjenital anomaliler olarak özetlenmektedir. Bu kapsamda aşağıda ilk olarak yenidoğan hastalıklarını, daha sonra konjenital anomalilere yer verilmiştir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Çocuk Gelişimi AD., gulkadan@gmail.com

² Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Çocuk Gelişimi AD., aralneriman@gmail.com

³ Dr. Emekli Hekim

KAYNAKLAR

- Abrams SA, & Tiosano D. (2020). Disorders of calcium, phosphorus, and magnesium metabolism in the neonate. R.J. Martin, A.A. Fanaroff, & M.C. Walsh, (ed). *Fanaroff and Martin's neonatal perinatal medicine- diseases of the fetus and infant.*(11th ed s. 1611-1642). Philadelphia: Elsevier.
- Aksoy, Y., Şahin, Ö.F., Gökçek, E., Kaydu, A. & Kaçar, K.C.(2016). Oksipital encefalosel cerrahisi geçiren yenidoğanda anestezi deneyimimiz: Olgu sunumu. *Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 13(2), 195-199. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/512434>
- Akyuva, Y. (2016). Intrauterin hayatı oluşturan nöral gelişim hasarı: Spina bifida. *Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 61-66. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/874086>
- Aliefendioğlu D., Çoban, A., Hatipoğlu, N., Ecevit, A., Arisoy, A.E., Yeşiltepe Mutlu, G., Baş, F., Bideci, A. & Özak, E. (2020). *Yenidoğanda hipoglisemi. Yenidoğan endokrinolojisi rehberi.* Ankara: Türk Neonataloji Derneği.
- Arslan, S., Bülbül, A., Aslan, A.Ş., Baş, E. K., Dursun, M., Uslu, S., & Nuhoğlu, A. (2013). Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde beş yıllık sürede (2007-2011) neonatal ölüm nedenleri. *Şişli Etfal Hastanesi Tıp Bülteni*, 47(1), 16-19. <https://doi.org/10.5350/SEMB2013470104>
- Atar, S., Ürel, Demir, G., Şimşek Kiper, P.Ö., Utine, G.E. & Boduroğlu, O.K. (2019). Akondroplazi de baba yaşı: İlerli baba yaşı kaçtır? *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 62, 7-9. http://www.cshd.org.tr/uploads/pdf_CSH_1584.pdf
- Bağbozan, G. (1995). Gebelikte Rh ve ABO kan grup uyuşmazlıklar. *İstanbul Tıp Dergisi*, 3, 38-42. https://cms.galenos.com.tr/Uploads/Article_20526/IMJ-1-38-En.pdf
- Bakal, Ü., Gürbaz, M.T. & Kazez, A. (2015). Çocuklarda anorektal malformasyonlar. *Fırat Tıp Dergisi*, 20(2), 67-74. http://www.firattipdergisi.com/pdf/pdf_FTD_932.pdf
- Balçı, O., Taviloğlu, Z.Ş., Yılmaz, A.F., Coşkun, M.E., Varan, C., Almacıoğlu, M., Kilinç, M.A. & Sivasi, E. (2012). Üniversite hastanemizde konjenital anomalilerin görülme sıklığı ve dağılımı. *Gaziantep Tıp Dergisi*, 18(2), 81-84. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/73743>
- Başaklar A.C. (2006). *Bebek ve çocukların cerrahi ve ürolojik hastalıkları.* Ankara: Palme.
- Besnilı Acar, D., Bülbül, A. & Uslu, S. (2019). Yenidoğan konvulzyonlarına güncel bakış. *The Medical Bulletin of Sıhlı Etfal Hospital*, 53(1), 1-6. <https://doi.org/10.14744/SEMB.2018.22844>
- Beşer Özmen, E., Ceran, B., Sarı, F.N., Bezirganoğlu, H., Alyamaç Dizdar, E., Tayman, C. & Oğuz, Ş.S. (2019). Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde idrar yolu enfeksiyonu tanısı ile izlenen preterm bebeklerin retrospektif değerlendirilmesi. *Jinekoloji- Obstetrik ve Neonataloji Tıp Dergisi*, 17(2), 328-330. <https://doi.org/10.38136/jgon.677916>
- Bilgin, H., Pirgon, Ö. & Odabaş, D. (2011). Meckel- Gruber sendromu: Encefalosel ve polidaktili bireliliği. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 5(1), 40-43. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/689093>
- Brantsæter, A. L., Torjusen, H., Meltzer, H.M., Papadopoulou, E., Hoppin, J.A., Alexander, J., Lieblein, G., Ross, G., Holten, J.M., Swartz, J., & Haugen, M. (2016).Organic food consumption during pregnancy and hypospadias and cryptorchidism at birth: the Norwegian mother and child cohort study (MoBa). *Environ. Health Perspect.* 124(3), 357-364. <https://doi.org/10.1289/ehp.1409518>
- Ceroni JRM, Soares DCQ, Testai LC., Kawahira, R.S.H., Yamamoto, G.L., Sugayamo, S.M.M., Oliveria, L.A.N., Bertola, D.R. & Kim, C.A. (2018). Natural history of 39 patients with Achondroplasia. *Clinics*, 20, 1-5. <https://doi.org/10.6061/clinics/2018/e324>
- Christison-Lagay ER., Kelleher CM., & Langer JC. (2011). Neonatal abdominal wall defects. *Semin Fetal Neonatal Med*, 16(3):164-172. <https://doi.org/10.1016/j.siny.2011.02.003>

- Cömert, E.H., Şal, H., Ekici, Y.S., Güvendağ Güven, E.S. & Güven, S. (2018). Prenatal diagnosis of sporadic phocomelia associated with diaphragmatic hernia: A case report. *TRJMS*, 2(3), 117-119. <https://doi.org/10.2407/tjrms.2018-61872>
- Cunningham ML., Seto ML., Ratisoontorn C., Heike CL., & Hing AV (2007) Syndromic craniosynostosis: from history to hydrogen bonds. *Orthod Craniofac Res* 10(2):67-81. <https://doi.org/10.1111/j.1601-6343.2007.00389x>
- Çelmeli, F., Palancı, A.N., Şahin, M., Ulaş Saz, E. & Türkkahraman, D. (2015). Geç başlangıçlı konjenital diafragma hernisi: Üç olgunun sunumu. *The Journal of Pediatric Research*, 2(2), 105-108. <https://doi.org/10.4274/jpr.64936>
- Dargaville P.A. & Copnell B. (2006). Australian and New Zealand Neonatal Network. The epidemiology of meconium aspiration syndrome: incidence, risk factors, therapies, and outcome. *Pediatrics*. 117(5), 1712-1721. <https://doi.org/10.1542/peds.2005-2215>
- Deleş, B. (2019). Önlenebilir bir sendrom: Anı bebek ölüm sendromu. *Eurasian Journal of Health Sciences*, 2(2), 65-71. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/726332>
- Demiralp, B. ve Atbaşı, Z. (2020). Ayak deformitelerinin tedavisi. *TOTBİD Dergisi*, 19, 261-271. <https://doi.org/10.14292/totbid.dergisi.2020.32>
- Demirer, Z. & Kibar, Y. (2011). Hipospadiasin tanımı ve sınıflandırması, klinik belirtiler ve birlikte olan durumlar. *Türk Uroloji Seminerleri*, 2, 181- 184. <https://doi.org/10.1152tus.2011.36>
- Doğruyol, H. (2016). Diafragma patolojilerine endoskopik yaklaşım. *Çocuk Cerrahisi Dergisi*, 30(Ek Sayı-3), 242-253. <https://doi.org/10.5222/JTAPS.2016.242>
- Durba, S.A., Cortes Saiz, J., Dominquez Hinarejos, C. & Garcia Ibarra, F. (2012). Hipospadias. *Rev Esp. Pediatr.*, 68(4), 290-294. <https://pesquisa.bvsalud.org/portal/resource/pt/ibc-114243>
- Edwards M., Baker C., Kaplan SL., Weisman S., & Armsby C. (2016). *Bacterial meningitis in the neonate: Clinical features and diagnosis*. <https://www.medilib.ir/uptodate/show/6005>
- Eichenwald EC. (2016). Apnea of prematurity. *American Academy of Pediatrics* 137(1), e20153757. <https://doi.org/10.1542/peds.2015-3757>
- Egbuna OI, & Brown EM. (2008). Hypercalcemic and hypocalcemic conditions due to calcium-sensing receptor mutations. *Best Practice & Research Clin Rheumatol*, 22(1), 129- 148. <https://doi.org/10.1016/j.berh.2007.11.006>
- Ekici, Ö.& Ongan, B. (2022). Dudak damak yarıkları hakkında internet tabanlı bilgilerin kalitesinin değerlendirilmesi. *Selçuk Dent. J.* 9, 574-580. <https://doi.org/10.15311/selcukdentj.949871>
- Eliçevik, M. (2010). Karın ön duvarı anomalileri. *Türk Pediatri Arşivi*, 45, 29-34. <https://doi.org/10.4274/TurkPediatriArsivi.45.29>
- Emul, M., Altinel, L., Bildik, G.Z., Geçici, Ö. & Solak, M. (2007). Sindaktılı hastalarında psikolojik durum ve ilişkili faktörler. *Düzce Tip Fakültesi Dergisi*, 1, 10-16. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/793163>
- Erçal, T. (2021). Gebelik öncesi, gebelik ve doğumun nörolojik gelişim üzerindeki etkileri. K. Yalaz (ed.). *Temel gelişimsel çocuk nörolojisi*. (3. Baskı s. 195-211). Ankara: Hipokrat.
- Fischer-Klein C.H., & Rauchenwald M. (2003). Triple incision to treat phimosis in children: an alternative to circumcision. *BJU Int*, 92(4), 459-462. <https://doi.org/10.1046/j.1464-410X.2003.04354x>
- Gamba P., & Midrio P. C. (2014). Abdominal wall defect: Prenatal diagnosis, newborn management, and longterm outcomes. *Seminars Pediatr Surg* 23(5), 283-290. <https://doi.org/10.1053/j.sempedsurg.2014.09.009>
- Gander, M.J. & Gardiner, H.W. (2015). *Çocuk ve ergen gelişimi*. Çev. B. Onur (8. Baskı). Ankara: İmge.
- Gence A. & Cerrah Celayir, A. (2015). Konjenital diafragma hernisinde sağkalım üzerine öngörü yapılabılır mı? *Zeynep Kamil Tip Bülteni*, 46(3), 123-128. <https://doi.org/10.16948/zktb.58066>

- Gold NB., Westgate M-N., & Holmes LB. (2011). Anatomic and etiological classification of congenital limb deficiencies. *Am J Med Genet Part A* 155(6), 1225-1235. <https://doi.org/10.1002/ajmg.a.33999>
- Gün, İ., Müngen, E., Babacan, A., Muhcu, M., Kurdoğlu, M. & Atay, V. (2009). El ve ayagın polidaktilisi: Üç olgunun sunumu ve polidaktili olgularında güncel prenatal ve postnatal yaklaşımların gözden geçirilmesi. *Zeynep Kamil Tıp Bültene*, 40(3), 139-141. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/205443>
- Haque S., Bilal Shafi BB., & Kaleem M. (2012). Imaging of torticollis in children. *Radiographics*, 32(2), 557-571. <http://doi.org/10.1148/radiographics.322105143>
- Halis, F. & Yıldız, T. (2016). Çocuklarda inmemiş testis. *Sakarya Tip Dergisi*, 6(2), 42- 47. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/347517>
- Hansen T.W.H. & Bratlid D. (2012). Physiology of neonatal unconjugated hyperbiliru-binemia. D.K. Stevenson, M.J. Maisels, & J.F. Watchko (ed). *Care of jaundiced neonate*. (s. 65-95). New York: McGraw-Hill.
- Holland, A.J.A., Walker, K. & Badawi, N. (2010). Gastrochisis: An update. *Pediatr Surg. Int.* 26, 871-878. <https://doi.org/10.1007/s00383-010-2679-1>
- Holme N., Boullier L., & Harrison C. (2016). Postnatal care: a neonatal perspective (NICE guideline CG 37). *Arch Dis Child Educ Pract Ed*; 101(3), 136-138. <https://doi.org/10.1136/archdischild-2015-308743>
- Honein MA., Rasmussen SA., Reeffhuis J., Romitti, P.A., Lammer, E.J., Sun, L. & Correa, A. (2007). Maternal smoking and environmental tobacco smoke exposure and the risk of orofacial clefts. *Epidemiology*, 18(2):226-233. <https://www.jstor.org/stable/20486350>
- Huda, S., Sangster, G., Pramanik, A., Sankararaman, S., Tice, H. & Ibrahim, H. (2014). Hemimelia and absence of the peroneal artery. *Journal of Perinatology*, 34, 156-158. <https://doi.org/10.1038/jp.2013.137>
- Hutson J.M., & Lopez-Mambio F.A. (2017) The possible role of AMH in shortening the gubernacular cord in testicular descent: a reappraisal of the evidence. *J Pediatr Surg.*, 52(10), 1656-1660. <https://doi.org/10.1016/j.jpedsurg.2017.05.021>
- Hüroğlu NN. (2008). *Süt dışlenme dönemindeki dudak damak yarıklı çocukların çürük risk faktörlerinin araştırılması ve mikrobiyolojik olarak değerlendirilmesi*. [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. (Tez No: 204106). YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusulTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Ince, Z., Yıldızdaş Yapıçıoğlu, H. & Demirel, N. (2021). *Yenidoğanda sıvı ve elektrolit dengesi rehberi*. Ankara: Güneş Tip.
- Kahramaner, Z., Erdemir, A., Giray Bozkaya, Ö. Tekin, M., Ercan, S. & Arik, B. (2014). Ağır tetramelisi olan Roberts/SC fokomeli sendromu: Olgu sunumu. *The Journal of Pediatric Research*, 1(3), 167-169. <https://doi.org/10.4274/jpr.76486>
- Kaya, M., Boleken, M.E., Memetoğlu, M.E., Kanmaz, T. & Yücesan, S. (2004). Imperfore anüslü bir çocukta kolon atrezisi. *Harran Üniversitesi Tip Fakültesi Dergisi*, 1(4), 42-44. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/838522>
- Kılıç, E. (2020). Mikrosefali ile ilgili genetik faktörler. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi (Turkish J Pediatr Dis)*, 14, 95-99. <https://doi.org/10.12956/tchd.589256>
- Kinkade, S., Meadows, S. & Gracia-Trujillo J. (2005). Clinical inquiries Does neonatal circumcision decrease morbidity? *J Fam Pract.* 54, 81-82. <https://mospace.umsystem.edu/xmlui/handle/10355/3269>
- Kjersgaard, C., Håkonsen, L. A., Ernst, A., Lindhard , S.M., Olsen, J. , Henriksen, T.B., Strandberg-Larsen, K., & Ramlau- Hansen, C.H. (2018). Lifestyle in pregnancy and cryptorchidism in sons: A study within two large Danish birth cohorts, *Clinical Epidemiology*, 19(10). 311-322. <https://doi.org/10.2147/CLEP.S15067>

- Klein T., Pope AW., Getahun E., & Thompson J. (2006). Mothers' reflections on raising a child with a craniofacial anomaly. *Cleft Palate-Craniofacial J.*, 43(5):590- 597. <https://doi.org/10.1597/05-117>
- Koç Uçar, H., & Altunbaşak, Ş. (2021). Çocuklarda baş çevresi- mikrosefali/makrosefali. K. Yalaz (ed.). *Temel gelişimsel çocuk nörolojisi*. (3. Baskı. S. 88-92). Ankara: Hipokrat.
- Köse, N., Ömeroğlu, H. & Dağlar, B. (2013). *Gelişimsel kalça displazisi: Ulusal erken tanı ve tedavi programı*. Ankara: Çocuk Ortopedisi Derneği.
- Kurdoğlu, Z., Kurdoğlu, M. & Elçi, E. (2011). Roberts sendromuna benzerlik gösteren tetrafokomeli olgusunun sunumu. *Van Tip Dergisi*, 18(3), 159-162. https://jag.journalagent.com/vtd/pdfs/VTD_18_3_159_162.pdf
- Mandal D., Manda S., Rakshi A., Dey RP., Biswas SC., & Banerjee A. (2011). Maternal obesity and pregnancy outcome: a prospective analysis. *The Journal of the Association of Physicians of India*, 59, 486-489. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21887903/>
- Marven S., & Owen A (2008) Contemporary postnatal surgical management strategies for congenital abdominal wall defects. *Semin Pediatr Surg* 17(4), 222-235. <https://doi.org/10.1053/j.sempedsurg.2008.07.002>
- Namgung R, & Tsang RC. (2019). Perinatal calcium and phosphorus metabolism. W. Oh, J.P. Guignard, & S. Baumgart (ed) Polin RA (consulting ed). *Nephrology and fluid/electrolyte physiology, neonatology questions and controversies* (3rd ed, s. 65-84). Philadelphia.
- Nicholas SS., Stamilio DM., Dicke JM., Gri, D.L., Macones, G.A. & Odibo, A.O. (2009) Predicting adverse neonatal outcomes in fetuses with abdominal wall defects using prenatal risk factors. *Am J Obstet Gynecol* 201(4), 383-386. <https://doi.org/10.1016/j.ajog.2009.06.032>
- Oğuz, M.M. & Altinel Açoğlu, E. (2019). Tortikollis ve alitta yatan ciddi hastalıklar. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 13(2), 83-86. <https://doi.org/10.12956/tchd.515912>
- Öktem, A., Zenciroğlu, A., Özayazıcı, A., Bidev, D., Özçelik, E., Dilli, D. & Erel, Ö. (2021). Yenidoğan dönemi pnömoni vakalarında dinamik tiyol/distülfit dengesi. *Turkish Journal of Pediatric Disease*, 15(1), 24-29. <https://doi.org/10.12956/tchd.746085>
- Özak, A., Göksu, E. & Kazan, S. (2017). Pozisyonel molding: Tanı ve tedavi yönetimi. *Türk Nöroşir Der.* 27(3), 326-329. http://norosirurji.dergisi.org/pdf/pdf_TND_1301.pdf
- Özaydin, S., Mahmut, Z., Çelebi, S., Beşik Başdaş, C., Güvenç, Ü., & Sander, S. (2016). Çocuklarda kasık fitiği ve hidroSEL: Yirmi yıllık deneyim. *İKSST Derg.*, 8(1), 15-19. <https://doi.org/10.5222/iksst.2016.015>
- Özkan, H., Erdeve, Ö. & Kanmaz Kutman, H.G. (2018). Türk Neonatoloji Derneği respiratuvar distress sendromu ve surfaktan tedavisi rehberi. *Türk Pediatri Arşivi*, 53(1), 45-54. https://www.neonatology.org.tr/wp-content/uploads/2020/04/Respiratuvar_Distres_Sendromu_ve_Surfaktan_Tedavi_Rehberi_2018.pdf
- Özlü, F., Eşsizoğlu, P., Şimşek, H. & Erdem, S. (2020). Konjenital kalp hastalığı ve nörolojik etkileri. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 29(3), 163-172. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1038290>
- Öztoprak, Ü. & Turanlı, G. (2021). Epileptik olmayan paroksismal bozukluklar. K. Yalaz (Ed.). *Temel gelişimsel çocuk nörolojisi*. (3. Baskı s. 301-311). Ankara: Hipokrat.
- Paley, D. (2016). Surgical reconstruction for fibular hemimelia. *J. Child. Orthop*, 10, 557-583. <https://doi.org/10.1007/s11832-016-0790-0>
- Parker SE., Mai CT., Strickland MJ., Olney RS., Rickard R., Marengo L., Wang Y., Hashmi SS., & Meyer RE.(2009). National Birth Defects Prevention Network. Multistate study of the epidemiology of clubfoot. *Birth Defects Res A Clin Mol Teratol*, 85(11):897–904. <https://doi.org/10.1002/bdra.20625>
- Parlak, E., Kahveci, H., & Köksal Alay, H. (2014). Yenidoğan yoğun bakım ünitesindeki hastane enfeksiyonları. *Güncel Pediatri*, 12(1), 1-8. <https://doi.org/10.4274/jcp.36025>

- Pogliani, L., Zuccotti, G.V., Furlanetto, M., Giudici, V., Erbetta, A., Chiapparini, L. & Valentini, L. (2017). Cranial ultrasound is a reliable first step imaging in children with suspected craniostenosis. *Childs Nerv. Syst.*, 33(9), 1545-1552. <https://doi.org/10.1007/s00381-017-3449-3>
- Ponsky, L. E., Ross, J. H., Knipper, N. & Kay, R. (2000). Penile adhesions after neonatal circumcision. *J. Urol.*, 164(2), 495-496. [https://doi.org/10.1016/S0022-5347\(05\)67410-1](https://doi.org/10.1016/S0022-5347(05)67410-1)
- Salihu HM., Emusu D., Sharma PP., Aliyu, Z.Y., Oyelese, Y., Druschel, C.M., Kirby, R.S. (2006).. Parity effect on preterm birth and growth outcomes among infants with isolated omphalocele. *Eur J Obstet Gynecol Reproduct Biol.*, 128(1-2), 91-96. <https://doi.org/10.1016/j.ejogrb.2005.11.009>
- Saner Öztürk, H. (2019). Hiperbilluribinemi ile takip edilen bebeklerin değerlendirilmesi. *Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(3), 283-300. <https://doi.org/10.26453/otjhs.458911>
- Sarıkaş N.G. (2013). Evaluation of the inguinoscrotal region pathologies cases admitted to our clinic. *Kocaeli J Med.*, 1, 7-10. https://jag.journalagent.com/kocaelitip/pdfs/KTD-98698-RESEARCH_ARTICLE-GURBUZ_SARIKAS.pdf
- Satar, M. & Engin Arısoy, A. (2014). *Yenidoğan enfeksiyonları tedavi ve izlem rehberi*. Ankara: Türk Neonatoloji Derneği.
- Sekmenli, T. & Çiftçi, İ. (2020). Çocuklarda karın duvarı defektleri. *Chron Precis Med. Res.* 1(2), 52-55. <https://www.chronpmr.com/index.php/cpmr/article/view/33/18>
- Söylet Y. (2009). Ekstrofi-epispadias kompleksi. N. Daniflmend (ed.), *Çocuk cerrahisi ders kitabı*. (s.561-569). İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Stanley CA., Rozance PJ., Thornton PS., De Leon DD., Harris D., Haymond MW., Hussain K., Levitsky, L.L., Murad, M.H., Simmons, R.A., Speling, M.A., Weinstein, D.A., White, N.H., & Wolfsdorf, J.I. (2015). Re-evaluating “transitional neonatal hypoglycemia”: mechanism and implications for management. *J Pediatr.*, 166(6), 1520-1525. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2015.02.045>
- Şahin, S. (2018). Ortopedik engelli çocuklar. N. Metin (ed.). *Özel gereksinimli çocuklar*. (ss. 227-255). Ankara: Anı.
- Thiele OC., Kreppel M., Dunsche A., Eckardt, A.M., Ehrenfeld, M., Fleiner, B., Gaßling, V., Gehrke, G., Gerresen, M., Gosau, M., Gröbe, A., Haßfeld, S., Heiland, M., Hoffmeister, B., Hözlé, F., Klein, C., Krüger, M., Kübler, A.C., Kübler, N.R., Kuttenberger, J.J. & Zöller, J.E. (2018). Current concepts in cleft care: A multicenter analysis. *J Cranio-Maxillofacial Surg.*, 46(4):705-708. <https://doi.org/10.1016/j.jcms.2018.01.014>
- Tiryaki T., Azılı, M.N., Özcan F., Livanelioğlu, Z., Mambet, E., Akbıyık F., Şenel, E., Özmert, Ş., Saydam, S. & Atayurt, H. (2012). Çocuklarda inguinal herni onarımının komplikasyonları: 8265 Olgunun değerlendirilmesi. *Türkiye Çocuk Hast Derg.*, 6(1):13-18. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tchd/issue/44409/549771>
- Torres US., Portelo-Oliviera E., Braga F.D.C.B., Werner, H., Daltro, P.A.N. & Souza, A.S. (2015). When closure fails: What the radiologist needs to know about the embryology, anatomy, and prenatal imaging of ventral body wall defects. *Seminars Ultrasound, CT and MRI*, 36(6):522-536. <https://doi.org/10.1053/j.sult.2015.01.001>
- Ülkür, E., Açıkel, C. & Çeliköz, B. (2005). Greftsız sindaktili tedavi yöntemleri. *Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Dergisi*, 13(3), 175-178. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/215457>
- Ünal, S., Çakmak Çelik, F. & Tezer, H. (2010). Bir yenidoğan yoğun bakım ünitesinde nozokomiyal enfeksiyonlar ve klebsiella sorunu. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 4(3), 133-139. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/689267>
- Üstün, N. (2019). Yenidoğan sarılığı. *Klinik Tip Pediatri Dergisi*, 11(4), 213-218. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/782882>
- Volpe, J.J. (2008). *Neurology of the newborn*. (5.baskı). Philadelphia: Saunders/ Elsevier.

- Wagner- Mahler, K, Kurzenne, J.Y., Delattre, I., Mas, E.B.J.C., Bornebush,Ş., Tomassi, C., Boda-Buccino, M., Ducot, B., Boulle, C., Ferrari, P., Azuar, A., Bongain, P. & Brucker- Davis, F. (2011). Prospective study on the prevalence and associated risk factors of cryptorchidism in 6246 newborn boys from Nice area, France. *International Journal of Andrology*, 34(5), 306-510. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2605-2011.01211.x>
- Werler MM., Yazdy MM., Mitchell AA., Meyer RE., Druschel CM., Anderka M., Kasser JR., & Mahan ST. (2013). Descriptive epidemiology of idiopathic clubfoot. *Am J Med Genet A*, 161(7):1569– 1827. <https://doi.org/10.1002/ajmg.a.35955>
- Wiingreen R, Greisen G, Ebbesen F, Padkaer, J.P., Zachariassen, G., Henriksen, T.B. & Hansen, B.M. (2017). . Surfactant need by gestation for very preterm babies initiated on early nasal CPAP: a danish observational multicentre study of 6,628 infants born 2000-2013. *Neonatology*, 111: 331-336. <https://doi.org/10.1159/000451021>
- Wong FK., & Hagg U. (2004). An update on the aetiology of orofacial clefts. *Hong Kong Med J*, 10(5), 331-336. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15479962/>
- Yapıcıoğlu Yıldızdaş, H., Akçalı, M. & Özlü, F. (2017). Mekonyum aspirasyon sendromu. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 26(2), 223-231. <https://doi.org/10.17827/aktd.280551>
- Yazıcı, M. (2017). Karın duvarı defektleri: Omfalosel ve gastroşizis. *Çocuk Cerrahisi Dergisi*, 31(Ek Sayı), 77-91. <https://doi.org/10.5222/JTAPS.2017.1013>
- Yıldırım, A., Toğral, G., Aktaş, E.& Arıkan, M. (2013). Konjenital el deformitelerinden; sindaktilide güncel sınıflamalar ve bir olgu sunumu. *Acta Oncologica Turcica*, 46(1), 60-61. <https://doi.org/10.5505/aot.2013.36035>
- Yıldız, C., Koca, K., Çakmak, G. & Başbozkurt, M. (2009). Fibular hemimelia. *Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birliği Dergisi*, 8, 3-4. https://dergi.totbid.org.tr/uploads/pdf_466.pdf
- Yüzkat, N., Sosuncu, E., Soyoral, L., Çağın, M.B. & Göktaş, U. (2016). Anensefali bir olguda yaşama tutunma çabası: Nöral tip defektlerine bir bakış. *Van Tip Dergisi*, 23(1), 115-117. https://jag.journalagent.com/vtd/pdfs/VTD_23_1_115_117.pdf